

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI “O‘ZARXIV” AGENTLIGINING BUYRUG‘I

Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари “Ўзархив” агентлиги ҳузурида аккредитация қилиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”, “Оммавий ахборот воситалари тўғрисида” ва “Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида”ги Қонунлари, Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари давлат ҳокимияти органлари ҳузурида аккредитация қилиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида” 2006 йил 23 ноябрдаги 243-сон қарорига мувофиқ, шунингдек “Ўзархив” агентлиги фаолиятини ўз вақтида ва ҳолисона ёритилишини таъминлаш мақсадида буюраман:

1. Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари “Ўзархив” агентлиги ҳузурида аккредитация қилиш бўйича комиссия таркиби 1-иловага;

Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари “Ўзархив” агентлиги ҳузурида аккредитация қилиш бўйича буюртмаларни ва тақдим этилган ҳужжатларини ўрганиш бўйича эксперт гуруҳи 2-иловага;

Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари “Ўзархив” агентлиги ҳузурида аккредитация қилиш тартиби тўғрисида низом 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Аккредитация комиссияси (Ш.Садиқов) ва Эксперт гуруҳи (А.Алиев) томонидан Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари мухбирларини Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Қонунининг 17-моддаси ва Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 23 ноябрдаги 243-сон қарори талаблари асосида ўз вақтида аккредитация қилиниши йўлга қўйилсин.

3. Ахборот хизмати раҳбари, директорнинг ахборот сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси (А.Алиев) “Ўзархив” агентлиги ҳузурида аккредитация қилинган оммавий ахборот воситалари вакиллари агентлик фаолияти тўғрисидаги ахборотлардан қонунчиликда белгиланган тартибда фойдаланишларини таъминласин.

4. Бош бухгалтер (Ф.Суюнов) Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари “Ўзархив” агентлиги ҳузурида аккредитациядан ўтган вакиллари учун гувоҳномаларни Аккредитация комиссияси сўрови асосида чоп этилишига белгиланган тартибда маблағ ажратилишини таъминласин.

5. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Директор

У.Юсупов

“Ўзархив” агентлигининг 2022 йил
20 майдаги 100-сон буйруғига
1-илова

**Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари
вакиллари “Ўзархив” агентлиги хузурида аккредитация қилиш
бўйича комиссия таркиби**

№	Ф.И.Ш.	Лавозими	Вазифаси
1.	Садиков Ш.Г.	Директор ўринбосари	Комиссия раиси
2.	Алиев А.О.	Ахборот хизмати раҳбари, директорнинг ахборот сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси	Комиссия раиси ўринбосари
3.	Турсунбаев Ш.М.	Директор маслаҳатчиси	Комиссия аъзоси
4.	Суюнов О.Х.	1-бўлим бошлиғи	Комиссия аъзоси
5.	Суюнов Ф.О.	Бош бухгалтер	Комиссия аъзоси
6.	Закирова Д.	Ўзбекистон миллий архиви директори	Комиссия аъзоси
7.	Каримов Ш.	Котиб	Комиссия котиби

“Ўзархив” агентлигининг 2022 йил
20 майдаги №100-сон буйруғига
2-илова

**Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари
вакиллари “Ўзархив” агентлиги хузурида аккредитация қилиш
бўйича буюртмаларни ва тақдим этилган ҳужжатларини ўрганиш
бўйича эксперт гуруҳи**

№	Ф.И.Ш.	Лавозими	Вазифаси
1.	Алиев А.О.	Ахборот хизмати раҳбари, директорнинг ахборот сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси	Гуруҳ бошлиғи
2.	Умматов Ж.	Бош мутахассис	Гуруҳ аъзоси
3.	Каримов Ш.	Котиб	Гуруҳ аъзоси

“Ўзархив” агентлигининг 2022 йил
20 майдаги №100-сон буйруғига
3-илова

**Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари
вакилларини “Ўзархив” агентлиги хузурида аккредитация қилиш
тартиби тўғрисида
Низом**

“Ўзархив” агентлиги фаолиятини ўз вақтида ва холисона ёритиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари “Ўзархив” агентлиги хузурида аккредитация қилинади.

Оммавий ахборот воситаларининг аккредитация қилинган вакилларининг (кейинги ўринларда “мухбирлар” деб аталади) ҳуқуқий мақоми ва касб фаолияти принциплари Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”, “Оммавий ахборот воситалари тўғрисида”, “Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 23 ноябрдаги 243-сонли қарори билан белгиланади.

Асосий тушунчалар

мухбир — меҳнат шартномалари ва бошқа шартномавий муносабатлар асосида оммавий ахборот воситалари таҳририятлари учун хабарлар ва материалларни қидириш, тўплаш, қайта ишлаш ва тайёрлаш касби билан шуғулланадиган жисмоний шахс;

аккредитация — мухбирнинг ваколатларини “Ўзархив” агентлиги томонидан эътироф этиш тартиботи бўлиб, унинг натижаларига кўра “Ўзархив” агентлиги ўз фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиш учун оммавий ахборот воситаси (кейинги ўринларда “таҳририят” деб аталади) вакилининг ўз соҳасини билишини тасдиқловчи аккредитация қилиш тўғрисидаги гувоҳномани беради;

Аккредитация қилишнинг асосий принциплари

Аккредитация уни ўтказишга жалб этилган мутахассисларнинг ўз ишини пухта билиши ва мухбирларнинг мустақиллиги принципларига асосланади.

Мухбирнинг аккредитация қилинишида унинг ўз ишини пухта билишини аниқлаш мезони “Ўзархив” агентлиги ва оммавий ахборот воситалари вакили фаолиятининг ўзига хослиги ҳисобга олинган ҳолда, “Ўзархив” агентлигининг норматив ҳужжатлари билан белгиланади.

“Ўзархив” агентлиги ҳузурида ўз мухбирини аккредитация қилиш ҳуқуқига расмий равишда рўйхатдан ўтказилган оммавий ахборот воситалари эгадир.

Мухбирларни аккредитация қилиш

“Ўзархив” агентлиги ҳузурида оммавий ахборот воситаси мухбирини аккредитация қилиш учун таҳририят ўзининг расмий бланкасида бош муҳаррирининг имзоси қўйилган, муҳр билан тасдиқланган буюртманома тақдим этади.

Таҳририятнинг буюртманомасида қуйидагилар кўрсатилиши керак:

оммавий ахборот воситасининг номи ва тури;

ихтисослашуви;

тарқалиш ҳудуди;

электрон почта манзили;

таҳририятнинг телефонлари ва факслари рақамлари;

аккредитацияга тақдим этилган мухбирнинг фамилияси, исми ва отасининг исми;

касб вазифаларини бажариш учун ушбу мухбир ўзи билан бирга олиб юриши зарур бўлган аппаратлар.

Буюртманомага батафсил маълумотлар (мухбирнинг хизмат мавқеи, паспортига оид маълумотлар, дипломи нусхаси, электрон почта манзили, телефон ва факс рақами) мавжуд бўлган маълумотнома ҳамда белгиланган шаклдаги тўртта фотосурат илова қилинади.

Мухбирни аккредитация қилиш тўғрисидаги буюртманома “Ўзархив” агентлиги томонидан тегишли мурожаат олинган кундан бошлаб 3 кун муддат мобайнида кўриб чиқилади.

Аккредитация қилинадиган мухбирлар сони таҳририят томонидан “Ўзархив” агентлиги билан биргаликда белгиланади.

Аккредитация тартиботи қуйидаги асосий тадбирлардан иборат бўлади:

буюртманомани ва тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиш;

мухбирларни аттестациядан ўтказиш;

аккредитация қилиш тўғрисида ёки аккредитация қилишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилиш, аккредитация тўғрисидаги гувоҳномани расмийлаштириш ва бериш.

Оммавий ахборот воситаси таҳририяти томонидан тақдим этилган буюртманомалар ва ҳужжатларни кўриб чиқишни “Ўзархив” агентлигининг Жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари билан алоқалар бўлими амалга оширади. Ҳужжатларни кўриб чиқиш натижалари ариза тушган пайтдан бошлаб ўн кун муддатда мазкур бўлим ҳулосаси билан расмийлаштирилади.

Аттестацияни аккредитация қилувчи орган томонидан расмий равишда тузиладиган комиссия ўтказди. Аттестацияни ўтказиш муддатлари таҳририят билан келишилиши керак. Таҳририят комиссиянинг айрим аъзолари иштирок этиши ва аттестация ўтказилиши муддатлари юзасидан эътироз сабабларини асослаган ҳолда таклиф билдиришга ҳақлидир.

Комиссия аттестацияни “Ўзархив” агентлиги тасдиқлаган дастурга мувофиқ ўтказди. Мухбирнинг касбий сифатлари ва лаёқатини тавсифлаш бўйича тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиш натижалари тўғрисидаги Оммавий ахборот воситалари билан алоқалар бўлими ҳулосаси, шунингдек экспертиза ва аттестация жараёнида олинган бошқа ахборотлар аттестация комиссиясининг қарор қабул қилиши учун асос ҳисобланади. Аттестация натижалари аттестация далолатномаси билан расмийлаштирилади.

“Ўзархив” агентлиги аттестация далолатномасини кўриб чиқиш натижалари асосида мухбирни аккредитация қилиш ёки аккредитация қилишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилади.

Оммавий ахборот воситалари мухбирларини аккредитация қилиш тўғрисидаги буюртманома мазкур Тартибга 1-иловага мувофиқ схемага биноан кўриб чиқилади.

Ижобий қарор чиқарилган тақдирда “Ўзархив” агентлиги қарор қабул қилингандан кейин бир ҳафта муддатда мазкур Низомга 2-иловага мувофиқ шакл бўйича Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситаси мухбирини аккредитация қилиш тўғрисидаги гувоҳномани расмийлаштиради ва беради.

Аккредитация қилувчи орган аккредитация қилинган мухбирга 2 йилгача муддатда амал қиладиган аккредитация тўғрисида гувоҳнома беради.

Аккредитация қилиш тўғрисидаги гувоҳнома “Ўзархив” агентлиги реестрида рўйхатдан ўтказилган санадан бошлаб амал қилади.

Аккредитацияга тааллуқли барча ҳужжатлар (буюртманомалар, қарорлар, далолатномалар, аккредитация қилиш тўғрисидаги гувоҳнома ва шу кабилар) давлат тилида расмийлаштирилади.

“Ўзархив” агентлиги Ўзбекистон Республикасининг тегишли қонунлари ёки мазкур Низом асосида журналистни аккредитация қилишни рад этиши мумкин. “Ўзархив” агентлиги бундай қарорнинг сабаблари тўғрисида уч кун муддатда оммавий ахборот воситаси таҳририятини ёзма шаклда хабардор қилади.

Зарур ҳолларда “Ўзархив” агентлиги ҳузурида вақтинчалик ёхуд доимий мухбирлик пунктлари ташкил этилиши мумкин.

Аккредитация қилинган мухбирларнинг асосий ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

Аккредитация қилинган мухбирлар касб фаолияти даврида Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳуқуқлардан фойдаланадилар ва мажбуриятларни бажарадилар.

“Ўзархив” агентлиги аккредитация қилинган мухбирни мажлислар, кенгашлар ва бошқа тадбирлар тўғрисида олдиндан хабардор қилади, баённомалар ва бошқа ҳужжатлар билан таъминлайди.

Аккредитация мухбирнинг расмий шахслар ташрифлари давридаги тадбирларда бевосита қатнашишини кафолатламайди. Ўзбекистон Республикасининг ёки хорижий давлатларнинг расмий шахслари ташрифлари вақтида мухбирларни махсус аккредитация қилиш тартиби қонун ҳужжатлари, шунингдек ушбу тадбирни тайёрлаш ва ўтказиш учун масъул хизматлар талабларига биноан белгиланади.

Аккредитация қилинган мухбир қуйидаги ҳуқуқларга эга:

бўлажак мажлислар, кенгашлар ва бошқа тадбирлар тўғрисида олдиндан ахборот олиш;

“Ўзархив” агентлиги бинолари (хоналари) ва объектларига тегишли гувоҳнома (рухсатнома) асосида, ушбу орган томонидан белгиланган тартибда кириш;

“Ўзархив” агентлиги томонидан ўтказиладиган мажлислар, йиғилишлар, брифинглар (матбуот конференциялари) ва бошқа тадбирларда қатнашиш, ёпиқ тадбир ўтказилиши тўғрисида қарор қабул қилинган ҳоллар бундан мустасно;

“Ўзархив” агентлигининг масъул шахсларидан зарур хужжатлар ва материалларни сўраш ва олиш, кириш эркин бўлган тадбирларнинг ёзувлари билан танишиш ва улардан нусха олиш;

ёзувлардан, матнли материаллар тайёрлашда, аккредитация қилинган оммавий ахборот воситаларининг теле, радиодастурларида фойдаланиш;

аудио, видео ёки киносуратга олиш, овоз ёзиш учун зарур бўлган техник аппаратлардан, шунингдек компьютер техникаси воситаларидан фақат “Ўзархив” агентлиги фаолиятини ёритиш мақсадларида фойдаланиш.

Аккредитация қилинган мухбир қуйидагиларга мажбур:

“Ўзархив” агентлиги биносида бўлишда унинг ички тартиб-қоидаларига ва ишларини ташкил этиш талабларига риоя қилиш;

ўзи иштирок этаётган тадбирларнинг ўтказилишига аралашмаслик (агар тадбир матбуот учун махсус ташкил этилмаган бўлса);

“Ўзархив” агентлиги фаолияти тўғрисида холисона ахборот бериш;

махсус тадбирларни ўтказиш қоидаларига риоя қилиш;

“Ўзархив” агентлиги фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиш тўғрисидаги қонун хужжатларига мувофиқ бошқа талабларни бажариш.

Мухбирнинг аккредитациясини тўхтатиш ва уни аккредитациядан маҳрум қилиш тартиби

Қуйидагилар аккредитациянинг тўхтатилиши учун асос ҳисобланади:

мухбирнинг таҳририятдан ишдан бўшатилиши (ушбу ҳолда таҳририят бошқа вакилни аккредитация қилиш тўғрисидаги ариза билан “Ўзархив” агентлигига мурожаат қилишга ҳақлидир);

мухбир вакили бўлган оммавий ахборот воситаси фаолиятининг тўхтатилиши;

таҳририят раҳбарияти томонидан мухбирни “Ўзархив” агентлиги фаолиятини ёритишдан четлатиш тўғрисида қарор қабул қилиниши (расмий билдиришнома асосида).

Мухбир:

ўзи таклиф этилган тадбирлар ўтказилиши тартибига аралашганда;

амалдаги қонун хужжатларини ва мазкур Тартибни мунтазам равишда бузганда аккредитациядан маҳрум этилиши мумкин.

Мухбирни аккредитациядан маҳрум этиш тўғрисидаги қарор “Ўзархив” агентлиги томонидан қабул қилинади. Қарор асосланган, ёзма шаклда расмийлаштирилган, оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари билан далилланган бўлиши керак.

“Ўзархив” агентлиги аккредитациядан маҳрум қилинган мухбирнинг таҳририятига қарор қабул қилинган вақтдан бошлаб беш кун муддатдан кечикмай расмий билдиришнома юборади. Бундай қарор кучга кирган вақтдан бошлаб аккредитация тўғрисидаги гувоҳнома ҳақиқий эмас деб ҳисобланади ва у таҳририят томонидан аккредитация қилган органга қайтарилиши керак.

Янги муддатга аккредитация қилиш

Аккредитация қилинган мухбирни янги муддатга аккредитация қилиш аккредитация тўғрисидаги гувоҳноманинг амал қилиш муддати тугагандан кейин таҳририят томонидан тақдим этилган буюртманомга асосида ўтказилади.

Таҳририят “Ўзархив” агентлигига аккредитация тўғрисидаги гувоҳноманинг амал қилиш муддати тугашидан бир ой олдин буюртманомга бериши керак.

Янги муддатга аккредитация қилиш аккредитация қилинган мухбирнинг олдинги аккредитацияси давридаги бенуқсон фаолиятини ҳисобга олган ҳолда содалаштирилган тартибот бўйича амалга оширилиши мумкин.

Техник ходимлар ва хизмат кўрсатувчи ходимлар

Таржимонлар, телеоператорлар, фотомухбирлар, теле, кино ва видеоаппаратларга, алоқа воситаларига хизмат кўрсатувчи мутахассислар таҳририятнинг мухбирларга бириктирилган техник ходимлари бўлиши мумкин.

Аккредитация қилинган мухбирлар техник ва хизмат кўрсатувчи ходимларни ишга ёллаши мумкин.

Жалб этиладиган техник ходимларнинг шахсий таркиби “Ўзархив” агентлиги билан келишилади. Уларга ўз фаолиятини амалга оширишлари учун “Ўзархив” агентлиги томонидан тегишли гувоҳнома берилади.

Аккредитация қилинган мухбирнинг техник ва хизмат кўрсатувчи ходимларига журналистлик фаолияти билан шуғулланиш тақиқланади.

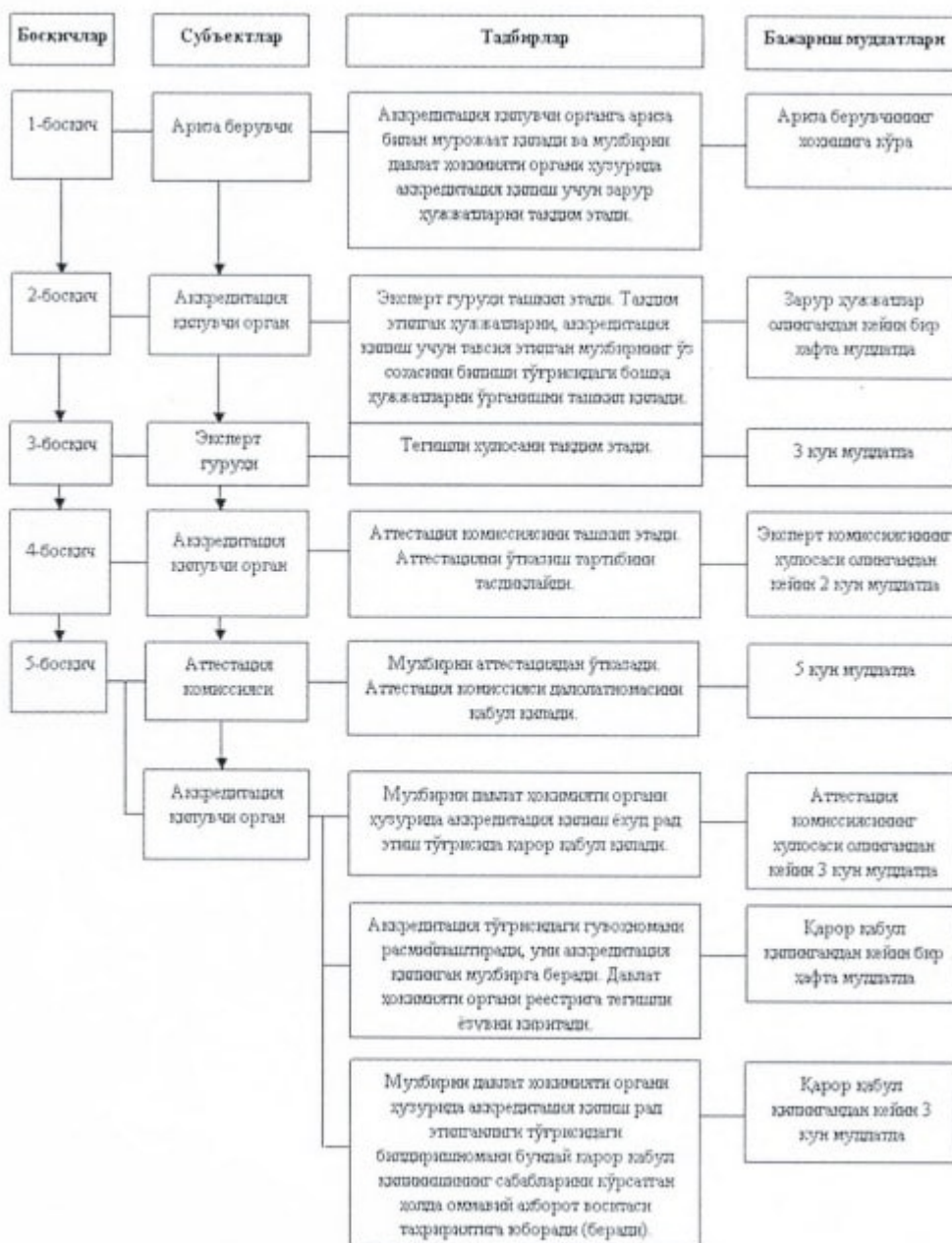
Яқунловчи қоидалар

“Ўзархив” агентлиги ҳузуридаги аккредитацияни амалга ошириш тартиби билан боғлиқ низоли масалалар пайдо бўлган тақдирда манфаатдор

томон қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда улар юзасидан судга шикоят қилиши мумкин.

“Ўзархив” агентлиги ва оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари мазкур Тартиб ҳамда оммавий ахборот воситалари соҳасидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилиниши учун жавоб берадилар.

Ўзбекистон Республикаси оммавий
 ахборот воситалари вакилларини
 “Ўзархив” агентлиги ҳузурида
 аккредитация қилиш тартиби
 тўғрисида Низомга 1-илова

Ўзбекистон Республикаси оммавий
ахборот воситалари вакилларини
“Ўзархив” агентлиги ҳузурида
аккредитация қилиш тартиби
тўғрисидаги Низомга 2-илова

(аккредитация қилинган органнинг номи)

Мухбирни давлат ҳокимияти органи ҳузурида
аккредитация қилиш тўғрисида
ГУВОҲНОМА

№ _____

Ф.И.Ш. _____

(аккредитация қилинган муъбир)

Номи _____

(оммавий ахборот воситаси)

Тарқатиш шакли _____

(газета, журнал ва бошқалар)

Тил (лар)и _____

Муассис (лар)и _____

Ихтисослашуви _____

Тахририят манзили _____

Тарқатиш ҳудуди _____

Берилган санаси _____

**Аккредитация қилувчи
оргanning раҳбари** _____

Ушбу гувоҳнома «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ берилган.

Оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларининг бузилиши Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ жиноий, маъмурий, иттиҳомий жавобгарликка ва бошқа жавобгарликка олиб келади.